

**Туризм і рекреація в Україні
у воєнний та повоєнний час:
збірник матеріалів Всеукраїнської
науково-практичної конференції**

м. Полтава 2024 р.

**УДК 338.48(477)(082)
Т87**

Рекомендовано до друку вченою Радою факультету обліку та фінансів
Полтавського державного аграрного університету (протокол № 10 від 17.06.2024 р.).

Редакційна колегія

– **Безкровний Олександр Валентинович**, к. е. н., доцент, декан факультету обліку та фінансів, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Шостя Анатолій Михайлович**, д. с.-г. н., старший науковий співробітник, декан факультету технологій тваринництва та продовольства, професор кафедри технології виробництва продукції тваринництва Полтавського державного аграрного університету;

– **Шевчук Сергій Миколайович**, д. геогр. н., професор, завідувач кафедри геоматики, землеустрою та планування територій, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Перерва Петро Григорович**, д. е. н., професор, завідувач кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»;

– **Шуканова Анжела Анатоліївна**, к. п. н., доцент завідувач кафедри географії, методики її навчання та туризму Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка;

– **Каролоп Олена Олександрівна**, к. п. н., доцент кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

– **Городянська Лариса Володимирівна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри туризму та готельно-ресторанного бізнесу Київського національного університету технологій та дизайну;

– **Бражник Людмила Василівна**, к. е. н., доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету;

– **Єгорова Олена Володимирівна**, к. е. н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету.

Туризм і рекреація в Україні у воєнний та повоєнний час: збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., 28 червня 2024 р. Полтава : ПДАУ, 2024. 196 с.

До збірника матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Туризм і рекреація в Україні у воєнний та повоєнний час» ввійшли результати теоретичних та прикладних досліджень викликів, що стоять перед туристичною сферою України, та перспектив її розвитку у повоєнний час.

Матеріали надруковані в авторській редакції. Редакційна колегія може не розділяти поглядів авторів. Відповідальність за зміст матеріалів, точність наведених фактів, цитат, посилань на джерела, достовірність іншої інформації та за додержання норм авторського права несуть автори.

ЗМІСТ

с.

Безкровний Олександр, Дорошенко Ольга ОПОДАТКУВАННЯ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ: ДОСВІД ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ДЛЯ УКРАЇНИ.....	8
Бурмінова Мілана САНАЦІЯ СУБ'ЄКТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ ЯК ЧИННИК ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ	14
Городянська Лариса, Войцеховська Вероніка ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК КОРПОРАТИВНОЇ КУЛЬТУРИ НА ПІДПРИЄМСТВІ «HOLIDAY INN KYIV».....	18
Городянська Лариса МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОМУ БІЗНЕСІ УКРАЇНИ.....	22
Городянська Лариса, Харченко Владислава МАРКЕТИНГОВА ПОЛІТИКА ГОТЕЛЬНИХ ЛАНЦЮГІВ В УКРАЇНІ	27
Дегтярьова Дарія, Сальнікова Марина, Пилипенко Катерина КУЛЬТУРА ДИПЛОМАТІЇ ТА ЇЇ ВАЖЛИВІСТЬ ПРИ СТВОРЕННІ БІЗНЕС- ПАРТНЕРСТВА В ТУРИЗМІ.....	33
Дроботя Яна, Краснікова Оксана, Атрошенко Владислав ДИДЖИТАЛІЗОВАНЕ БАНКІВНИЦТВО: ПЕРЕВАГИ ПІД ЧАС ТУРИСТИЧНИХ ПОДОРОЖЕЙ	35
Єгорова Олена, Дорогань-Писаренко Людмила СОЦІОЛОГІЧНИЙ ТА СТАТИСТИЧНИЙ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ	39
Зоря Олексій, Зоря Світлана, Мауер Діана РЕГІОНАЛЬНІ ВИСТАВКИ І ЯРМАРКИ ЯК МЕХАНІЗМ ПРОСУВАННЯ ПРОДУКЦІЇ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙ У КРАФТОВЕ ВИРОБНИЦТВО ..	43

Єгорова Олена Володимирівна

к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет

Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна

к.е.н., професор, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Полтавський державний аграрний університет
м. Полтава

СОЦІОЛОГІЧНИЙ ТА СТАТИСТИЧНИЙ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕНЬ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

У довоєнні часи українці часто обирали для відпустки закордонні курорти, але життя спонукає озирнутися навкруги й зрозуміти, наскільки унікальні, наповнені історією, мальовничі місця є в Україні.

Безумовно, під час воєнних дій розвиток туризму в Україні не є пріоритетним для суспільства й держави, і часто лунають думки з приводу – чи варто наразі нашій країні розвивати туристичну галузь. Питання резонне, але чому його ставлять тільки щодо туризму? Чому не говорять чи потрібні під час війни ресторани, театри, кіно, інші заклади? Вважаємо, що туризм розвивати на часі, оскільки це економіка нашої країни, десятки тисяч робочих місць, сотні тисяч членів сімей працівників цієї галузі. Це мільйони робочих місць у суміжних професіях. Підтвердженням цього є статистичні дані.

Розвиток туристичної сфери неможливий без статистичної оцінки процесів, які відбуваються у галузі. Завданням статистики туризму є дослідження масових суспільних явищ і процесів, що відбуваються у сфері туризму.

Для формування статистичної інформації у сфері туризму використовуються дані державного статистичного спостереження № 1-туризм (річна) «Звіт про туристичну діяльність».

Наразі на сайті Державної служби статистики [5] оприлюднюється

статистична інформація про такі аспекти розвитку галузі як:

- Туристична діяльність в Україні.
- Кількість туристів, обслужених туроператорами та турагентами, за видами туризму.
- Розподіл витрат відвідувачів-нерезидентів, пов'язаних з подорожами до України.
- Колективні засоби розміщення в Україні.
- Основні показники діяльності колективних засобів розміщення в Україні.

ПОДАТКИ ЗА I КВАРТАЛ 2024 РОКУ

Рис. 1. Податки, сплачені туристичною галуззю до Державного бюджету України [4]

За даними Державного агентства з розвитку туризму представники туристичної галузі сплатили до бюджету 616 млн 391 тис. грн у першому кварталі 2024 року, що на 61% більше, ніж за аналогічний період 2023 року,

коли до бюджету надійшло 383 млн 221 тис. грн. Втім, наближені оцінки втрат від війни в секторі культури та туризму України включно з недоотриманим доходом склали 19,6 млрд доларів.

Соціологія туризму досліджує структуру функціонування та розвитку туризму як соціального явища у контексті соціальної, політичної, економічної та культурної сфер життя суспільства.

Основними об'єктами соціологічних досліджень туризму є:

- 1) дослідження туристів
- 2) дослідження взаємодія туристів із місцевим населенням;
- 3) туристична система;

Серед найактуальніших питань, які стоять наразі перед науковцями, що оцінюють сучасний стан та перспективи розвитку туристичного бізнесу в Україні:

- дослідження інноваційних підходів до створення поствоєнної моделі галузі;
- роль агротуризму у забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку сільських територій;
- управлінсько-організаційні, фінансово-економічні, облікові й податкові аспекти туристичної та рекреаційної діяльності в Україні.

Дуже важливо, щоб дискусія щодо майбутнього української туристичної сфери вийшла за рамки академічного середовища, слід долучати до обговорення фахівців-практиків.

Список використаних джерел

1. Travel & Tourism Development Index (TTDI) 2024. URL: <https://www.weforum.org/publications/travel-tourism-development-index-2024/>
2. Yasnolb I., Demianenko N., Galych O., Gorb O., Yehorova O., Lipskyi R., Borovyk T., Mykolenko I., & Protsiuk N. (2023). Tourism of Ukraine as a Type

of Business before and during the War. Journal Of Environmental Management And Tourism, 14(2), 417-424. doi:10.14505/jemt.14.2(66).11 (Scopus)

3. Єгорова О. В., Дорошенко А. П., Кононенко Ж. А. SWOT-аналіз потенціалу розвитку туризму в Полтавській області. Інфраструктура ринку. 2022. № 66. С. 147-152. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct66-27>.

4. Пресслужба Державного агентства з розвитку туризму. URL: https://www.facebook.com/DARTUkraine/posts/773590258291834?ref=embed_post

5. Сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

6. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Єгорова О.В. Методичні аспекти аналізу факторів формування показника вартості туристичних послуг. Причорноморські економічні студії. 2024. Випуск 84. С. 154-158. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.85-27>.

7. Худавердієва В. Вплив соціально-культурного аспекту туризму на генезис цивілізаційного процесу та євроінтеграційні комунікаційні зв'язки. Людинознавчі студії: збірник наукових праць Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія «Філософія». Спецвипуск, 2022. С. 192–213. doi: <https://doi.org/10.24919/2522-4700.spec.13>